

Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
ВШТІП Академія прикладних наук у Познані (Польща)
Університет менеджменту та підприємництва у Валбжиху (Польща)
Університет третього віку у Громадці (Польща)
Університет економіки у Бидгощі (Польща)
Економіко–гуманітарний університет у Варшаві (Польща)
Жешувський університет (Польща)
Поморська Академія в Слупську (Польща)
Познанський університет економіки та бізнесу (Польща)
Гартмут Дюбек Товариство економічного і структурного розвитку з обмеженою
відповідальністю (Німеччина)
Хмельницький національний університет
ЗВО «Подільський державний університет»
Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника
Державний біотехнологічний університет м. Харків
Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Калуський політехнічний фаховий коледж

Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції
**«Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно–економічне
забезпечення»**

Бережани – 2025

УДК 654.071
С 76

*Рекомендовано Вченою радою ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»
(Протокол № 8 від 28.11. 2025 року)*

Рецензенти:

*І. Ф. Баланюк, доктор економічних наук, професор
М. В. Диха, доктор економічних наук, професор
А. Д. Чикуркова, доктор економічних наук, професор*

Редакційна колегія:

*к.е.н., доцентка М. С. Пономарьова (голова); д.е.н., професорка Д. І. Шеленко (замісник);
dr. n. e. Paulina Kolisnichenko, д.е.н., професорка Л. С. Сас., член–кореспондент, д.е.н.,
професор Шпикуляк О. Г., к.е.н., доцентка Т. О. Гуренко; к.е.н. М. Р. Куляк, к.т.н., доцентка
Р. М. Лещій*

Відповідальна за випуск:

докторка економічних наук, професорка С. М. Судомир

«Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення», матеріали XI Міжнародної науково–практичної конференції ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут». Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2025. С. 243

ISBN 978-617-7823-80-2

У збірнику вміщено матеріали XI Міжнародної науково–практичної конференції **«Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення»** ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут», що відбулася 18 листопада 2025 року у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут».

Збірник охоплює основні напрями інженерно-економічних наук.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів закладів вищої освіти.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, галузевої термінології, імен власних та інших відомостей.

@ ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»

Смородько П. В.	Оцінювання економічної стійкості підприємств у кризових умовах: методичні підходи та практичні орієнтири	82
Саранчук Г.М.	Організаційно-економічні засади розвитку галузей рослинництва в умовах війни	84
Stadnyk V.	Food security of chernigiv region: future development prospects	86
Федуняк І. О.	Державне регулювання виробництва аграрної продукції	90
Czajka A.	Теоретична дефініція низьковуглецевої трансформації економіки в контексті сталого та кліматично-орієнтованого розвитку	92
Ярема Л.В.	Ефективність виробництва продукції рослинництва як фактор забезпечення економічної безпеки сільського господарства	94
РОЗДІЛ 4.ТУРИЗМ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ		97
Герасимів З. М.	Сталий розвиток туризму: концепція, принципи та сучасні виклики	97
Луговий Б.В.	Розвиток культурно-подієвого туризму на прикладі Бережанської громади	99
Підлужна О. Б.	Економічний вплив внутрішнього туризму на регіональні економічні системи	101
Соловей І.С.	Еволюція туристичного сектору України в умовах соціально-економічних перетворень	104
РОЗДІЛ 5. МЕНЕДЖМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ		107
Баланюк І. Ф., Шеленко Д. І., Чорна С. Ю.	Кругова економіка: управління інноваційними можливостями для підприємництва та агробізнесу	107
Воронько-Невіднича Т.В	Сталий розвиток територій та громад України в умовах війни: концептуальні підходи та практика реалізації	109
Жигулін О.А., Шестаков М.	Сталий розвиток бізнесу з використанням ШІ – помічника	111
Дворник І.	Формування корпоративної культури підприємства	116
Судомир С.М.	Менеджмент сталого розвитку як стратегічна основа довгострокової конкурентоспроможності організацій	119
Щебликіна З.В., Щебликіна І.О.	Організація ефективної системи антикризового управління підприємством	121

1. Залуїн М.М. Циркулярна економiка як передумова забезпечення сталого розвитку. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 47–1. С. 196–201.
2. Tukker A. Product services for a resource efficient and circular economy – a review. *Journal of Cleaner Production*. 2015. №15. P. 76–91.
3. Пакуліна А.А., Літовка К.С. Інноваційні підходи до оптимізації витрат у бізнесі: вигоди та виклики. URL: https://eprints.kname.edu.ua/65364/1/%D0%A2%D0%9A_2023-94-96.pdf
4. Гуменюк М.М., Неміш Д.В., Баланюк І.Ф., Шеленко Д.І. Основні чинники ефективного функціонування малого аграрного підприємництва. *Вісник аграрної науки*. 2021, № 9 (822). С. 80-88. DOI: <https://doi.org/10.31073/agrovisnyk202109-11>
5. Горбаль Н.І., Ломага Ю.Р. Циркулярна економiка – основа сталого розвитку підприємств. *Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Проблеми економіки та управління*. 2022. №6 (1). С. 9–24.
6. Шеленко Д.І. Особливості проведення інвентаризації на підприємстві. *Сталий розвиток економіки. Міжнар. наук.-практ. журнал*. 2015. № 1. [26]. С. 175-180.
7. Шпикуляк О.Г., Русан В.М., Курило Л.І., Павлик П.В., Розгон І.Ю. Організаційні форми і методи інноваційної діяльності у розвитку аграрної сфери економіки. *Економіка АПК*. 2010. №12. С. 119-124
8. Shpykuliak O., Sakovska O. Agricultural cooperation as an innovation for rural development. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2020. Vol. 6. № 3. pp. 183-189. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2020-6-3-183-889>

Воронько-Невіднича Т.В.

д.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І. А. Маркіної,
Полтавський державний аграрний університет»,
м. Полтава,
Україна

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ ТА ГРОМАД УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ

Повномасштабна війна в Україні суттєво змінила парадигму територіального управління, актуалізувавши потребу у формуванні стійких, адаптивних та безпечних громад. Сталий розвиток у сучасних умовах стає ключовим інструментом забезпечення соціальної згуртованості, економічної стабільності та формування нового якісного середовища життя. Відтак, відбудова країни має виходити за межі відновлення зруйнованої інфраструктури та ґрунтуватися на створенні модернізованого, екологічно орієнтованого та інклюзивного простору, здатного відповідати викликам ХХІ століття.

Одним із центральних напрямів є формування сталого урбанізму, який у воєнний та післявоєнний період набуває особливої значущості. Принципи реконструкції міст передбачають інтеграцію енергоефективних та екологічно безпечних технологій, розвиток універсального дизайну, інклюзивних просторів та систем кліматичної адаптації. Концепція компактного «міста-15-хвилин» пропонує оптимізацію мобільності, зменшення транспортних навантажень і створення багатофункціональних районів із доступом до

ключових послуг у пішій досяжності. Особливу увагу приділено інфраструктурі подвійного призначення, яка поєднує функції укриттів із суспільно корисними просторами, а також урбаністичним рішенням для внутрішньо переміщених осіб – від модульного до постійного житла з акцентом на інтеграцію та розвиток локальних спільнот. Так, комплексна реконструкція соціальної інфраструктури у Миргородській, Лубенській та Шишацькій громадах Полтавської області відбувається із використанням принципів сталого будівництва. Зокрема, для розвитку громадських просторів у малих містах і селищах, а саме: облаштування скверів, пішохідних зон, мобільних зелених зон та інклюзивних дитячих майданчиків, активно використовується принцип «місто для людей», що передбачає пріоритет пішохідного та велосипедного руху [4; 5; 9].

Паралельно з урбаністичними трансформаціями важливим є розвиток сільських територій на основі екологічних, економічних, соціальних та безпекових інновацій. Агроекологічна модернізація передбачає впровадження точного землеробства, органічних технологій, раціонального використання природних ресурсів та відновлення деградованих земель. Відбудова критичної інфраструктури села має враховувати енергоощадні рішення, використання відновлюваних джерел енергії, модернізацію систем водопостачання, соціальних закладів, транспортних мереж. Соціально-економічний розвиток забезпечується через підтримку кооперативів, ОСГ, розвиток мікропідприємництва та сприяння зайнятості жінок, ветеранів і внутрішньо переміщених осіб. Важливим елементом відновлення є психосоціальна підтримка населення, формування центрів ментального здоров'я та культурно-освітніх просторів, які зміцнюють соціальний капітал громад [2; 3].

Успішна реалізація зазначених ініціатив неможлива без партнерства та багаторівневої взаємодії. Ефективна кооперація органів місцевого самоврядування, бізнесу та громадськості дозволяє реалізовувати масштабні інфраструктурні проекти, модернізувати системи енергетики, водопостачання, безпеки та освіти. Залучення міжнародної фінансової і технічної допомоги (EU, UNDP, USAID, GIZ та ін.) потребує прозорих механізмів управління, моніторингу та оцінювання. Розвиток інституційної спроможності громад включає навчання місцевих лідерів, впровадження сучасних інструментів стратегічного менеджменту, цифровізацію управлінських процесів та активізацію громадської участі через інструменти е-демократії та бюджету участі [1; 7; 8].

Таким чином, сталий розвиток територій і громад України в умовах війни формує нову модель державної та муніципальної політики, спрямовану на відбудову, модернізацію та підвищення стійкості. Комплексний підхід, що поєднує урбаністичні, агроекономічні, соціальні та управлінські інновації, створює передумови для формування життєздатних та конкурентоспроможних громад, здатних забезпечити гідний рівень життя та стійке майбутнє у післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Воронько-Невіднича Т. В. Інноваційні стимули сталого розвитку кадрового,

лідерського та іміджевого потенціалів у системі стратегічного управління суб'єктів аграрного сектору: монографія Полтава, ПДАУ, 2025. 200 с. DOI: <https://doi.org/10.51500/8466-33-6>.

2. Засади стійкості та основні виклики для громад під час війни: аналітичний звіт. *Національна платформа стійкості*. 2023. URL: <https://national-platform.org/zasady-stijkosti-ta-osnovni-vyklyky-dlya-gromad-pid-chas-vijny-analitychnyj-zvit>.

3. Київський міжнародний інститут соціології (КМІС). Стан громад у період війни: результати дослідження. 2024. URL: <https://kiis.com.ua>.

4. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL: <https://www.minregion.gov.ua>.

5. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05.02.2015 № 156-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 9. Ст. 58.

6. Програма USAID «ГОВЕРЛА»: підтримка громад у сфері сталого розвитку та управління. URL: <https://gov.org.ua/projects/goverla>.

7. Програма розвитку ООН в Україні (UNDP Ukraine). URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine>.

8. Стратегія розвитку Полтавської області на 2021–2027 роки. *Полтавська обласна військова адміністрація*. URL: <https://poda.gov.ua/documents/138471>.

9. Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH. Проекти в Україні. URL: <https://www.giz.de/en/worldwide/324.html>.

10. Sytniakivska S., Vlasiuk T., Zaritska N., Zubro T., Rykovanova I., Voronko-Nevidnycha T. Anti-crisis adaptive digital model of higher education institution management in the context of sustainable development of the smart economy. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2025. № 47 (3). Pp. 493–509. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2025.39>.

11. Судомир С.М. Методологія формування результативного управління розвитком соціально-економічних систем. *Агросвіт*. 2020. № 2. С. 3-9.

12. Hudzyns'kyu O. D., Sudomyr S. M., Hurenko T. O. Teoretyko-metodolohichni zasady rezul'tatyvnoho upravlinnya rozvytkom pidpryyemstv): [monohrafiya]. K.: TSP «Komprynt», 2017. 411 s.

Жигулін О.А.

д.е.н., доцент, професор кафедри інформаційних технологій

Шестаков М., магістр

Міжнародний університет, м. Одеса

Україна

СТАЛИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ З ВИКОРИСТАННЯМ ШІ - ПОМІЧНИКА

В Україні під час воєнного стану діє закон еволюції життя (незворотність, прискорення темпів, етичне відношення до розвитку усіх без виключень та обмежень). Припиняють діяльність суб'єкти господарювання, які не дотримуються необхідних для розвитку соціо-еколого-економічних нормативів та активно розвиваються інші. Ступінь розвитку оцінюється показником